

Sygn. akt I ACa 783/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 października 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Andrzej Struzik (spr.)
Sędziowie:	SSA Teresa Rak SSA Grzegorz Kręzolek
Protokolant:	st.sekr.sądowy Urszula Kłosińska

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2016 r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa (...) **Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty**

w W.

przeciwko **K. D.**

o zapłatę

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Okręgowego w Nowym Sączu

z dnia 16 lutego 2016 r. sygn. akt I C 1027/15

1. **zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że nadaje mu treść:**

„I. zasądza od pozwanego na rzecz strony powodowej kwotę 26 979,19zł (dwadzieścia sześć tysięcy dziewięćset siedemdziesiąt dziewięć złotych i dziewiętnaście groszy) z ustawowymi odsetkami od dnia 25 czerwca 2015r. do dnia 31 grudnia 2015. i ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty

II. w pozostałej części powództwo oddala;

III. koszty procesu między stronami wzajemnie znosi.”

2. **w pozostałej części apelację oddala;**

3. **koszty postępowania apelacyjnego między stronami wzajemnie znosi.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 16 lutego 2016 roku Sąd Okręgowy w Nowym Sączu oddalił powództwo (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W. skierowane przeciwko K. D. o zapłatę kwoty 76.378,18 zł z odsetkami ustawowymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Uzasadniając powyższy wyrok sąd I instancji wskazał, że powód roszczenie swe wywodził z faktu zaciągnięcia przez pozwanego kredytu w (...) S.A., którego następcą prawnym był (...) Bank (...) S.A. Wobec nieregulowania rat przez pozwanego umowa została przez bank rozwiązana i przeciwko pozwanemu został wystawiony bankowy tytuł egzekucyjny, na podstawie którego toczyło się postępowanie egzekucyjne. Wierzytelność powyższa została w dniu 8 października 2014 r. wniesiona przez (...) Bank (...) S.A. aportem do (...) Sp. z o.o. s.k., ta zaś następnie umową o świadczenie w miejsce wykonania zwolniła się ze swoich zobowiązań w stosunku do strony powodowej przelewając na stronę powodową służące jej wierzytelności, między innymi wierzytelność wyżej opisaną, jaką miała w stosunku do K. D.. Strona powodowa wskazywała, że na żadaną kwotę składają się: suma niespłaconej należności – 46.438,61 zł, skapitalizowane odsetki za opóźnienie w kwocie 29.765,57 zł i koszty w wysokości 174 zł.

Pozwany przyznał fakt, że przeciwko niemu od 2011 roku toczy się postępowanie egzekucyjne, nie był jednak w stanie stwierdzić, czy dochodzona kwota jest zasadna, gdyż nie znał wysokości zadłużenia i wysokości dokonanych już spłat.

Sąd I instancji ustali następujący stan faktyczny:

W dniu 13 kwietnia 2010 r. pozwany K. D. zawarł z (...) S.A. (poprzednikiem prawnym (...) Bank (...) S.A.) umowę kredytu restrukturyzacyjnego z oprocentowaniem zmiennym nr (...), na który składały się zadłużenia pozwanego z tytułu umowy kredytowej „Kredyt na miarę” i umowy o kartę kredytową. Całkowite zadłużenie pozwanego wobec banku wynosiło 51.739,50 zł. Całkowity koszt spłaty kredytu restrukturyzacyjnego wynosił 49.918,95 zł. Dzień spłaty kredytu został ustalony na 3 kwietnia 2020 r. W umowie pozwany poświadczył, że uznaje kwoty zadłużenia wobec banku i zobowiązał się do spłaty kredytu restrukturyzacyjnego, należnych odsetek w wysokościach i terminach podanych w załączniku stanowiącym integralną część umowy. Bank mógł wypowiedzieć umowę kredytu, jeżeli kredytobiorca nie zapłacił w terminach określonych w umowie pełnych rat kredytu za co najmniej dwa okresy płatności, po uprzednim pisemnym wezwaniu kredytobiorcy do zapłaty zaległych rat w terminie nie krótszym niż 7 dni od otrzymania wezwania Wskutek połączenia spółek w trybie kodeksu spółek handlowych, wierzytelność względem pozwanego przejęta została przez (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W.. Rozwiązanie umowy kredytu restrukturyzacyjnego nastąpiło w dniu 26 listopada 2010 r.

W dniu 8 marca 2011 r. bank wydał przeciwko pozwanemu bankowy tytuł egzekucyjny nr: (...), w którym stwierdzono, że pozwany K. D. z tytułu umowy kredytu restrukturyzacyjnego nr (...) ma zapłacić na rzecz banku kwotę 53.805,69 zł z tytułu niespłaconego kredytu. Jednocześnie bank wystąpił do Sądu Rejonowego w M. o nadanie bankowemu tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności. W latach 2011 – 2015 wobec pozwanego wykonywano potrącenie komornicze z wynagrodzenia za pracę w wysokości od 400,00 do 900,00 zł.

W dniu 8 października 2014 r. (...) Bank (...) S.A. jako komandytariusz spółki (...)spółka z ograniczoną odpowiedzialnością s.k. wniósł do spółki wkład niepieniężny w postaci wymagalnych wierzytelności pieniężnych, wynikających z umów kredytowych, których stroną jest (...) Bank (...) S.A. Spółka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością s.k. zawarła ze stroną powodowa umowę świadczenia w miejsce spełniania, na mocy której dokonano cesji wierzytelności wniesionych przez komandytariusza (...) Bank (...) S.A. do spółki na rzecz (...) Wierzytelności Detalicznych Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z

siedzibą w W.. Pismem z dnia 4 listopada 2014 r. strona powodowa zawiadomiła pozwanego o cesji wierzytelności z tytułu umowy nr (...) na stronę powodową. Pozwany został wezwany do zapłaty kwoty 74.113,19 zł.

W swych rozważaniach sąd I instancji stwierdził, że strona powodowa nie wykazała, że nabyła wierzytelność przeciwko powodowi, gdyż z wykazu wierzytelności dołączonego do aktu notarialnego z dnia 8 października 2014 r., dotyczącego zmiany umowy spółki komandytowej, a stanowiącego o wniesieniu przez (...) Bank (...) S.A. aportu do spółki (...) wynika, że cesją została objęta wierzytelność z umowy kredytowej nr (...), natomiast umowa kredytowa między bankiem i pozwanym nosiła numer (...). Umowa o takim numerze została też rozwiązana i na jej podstawie został wydany bankowy tytuł egzekucyjny, a następnie tytuł wykonawczy. W konsekwencji sąd I instancji uznał, że strona powodowa nie wykazała, że służy jej wierzytelność w stosunku do pozwanego K. D.. Wskazał też sąd I instancji, że według twierdzeń zawartych w pozwie doszło do wyegzekwowania wierzytelności objętej bankowym tytułem egzekucyjnym.

Apelację od powyższego wyroku wniósł powód, zaskarżając go w całości. Zaskarżonemu wyrokowi powód zarzucił:

- naruszenie przepisów art. 230 w zw. z art. 229 k.p.c. poprzez pominięcie, że pozwany nie kwestionował tożsamości roszczenia i przysługiwania go powodowi, zatem okoliczności te mogły zostać uznane za przyznane, zaś jedyną sporną kwestią była jego wysokość, jednak pozwany nie udowodnił, w jakim zakresie roszczenie zostało przez niego spłacone w toku egzekucji, a zatem nie wykazał, czy i jaka kwota dochodzona przez powoda nie jest zgodna z wysokością jego zadłużenia;
- naruszenie przepisu art. 233 § 1 k.p.c. poprzez dokonanie swobodnej oceny dowodów, wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego oraz wyciągnięcie na tej podstawie wniosków sprzecznych z tym materiałem dowodowym, co w szczególności objawiło się w nieprawidłowym wyciągnięciu przez sąd wniosku, że powód nie wykazał istnienia i nabycia dochodzonej przez siebie wierzytelności przysługującej pierwotnie (...) Bank (...) S.A. względem pozwanego, a wynikającej z przedłożonej w postępowaniu umowy kredytu restrukturyzacyjnego;
- błąd w ustaleniach faktycznych objawiający się w błędnym odczytaniu twierdzeń pozwu i przyjęcie, że powód wskazał, że wierzytelność stwierdzona w bankowym tytule egzekucyjnym z dnia 8 marca 2011 r. została wyegzekwowana.

W konkluzji skarżący domagał się zmiany zaskarżonego wyroku przez zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty dochodzonej pozwem wraz z odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu, a nadto zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, ewentualnie uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Pozwany nie podjął obrony w postępowaniu apelacyjnym.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zgłoszone w apelacji wnioski dowodowe zostały oddalone na podstawie art. 381 k.p.c. Wnioski te dotyczyły dokumentów istniejących jeszcze przed wszczęciem postępowania przed sądem I instancji i mogły być zgłoszone przed tamtejszym sądem. Okoliczność, że z uzasadnienia zaskarżonego wyroku strona dowiadyuje się, iż sąd I instancji nie uznał za dostateczne dla wykazania podnoszonych faktów dowodów przedstawionych przez stronę nie może być utożsamiana z późniejszym powstaniem potrzeby powołania dalszych dowodów. Potrzeby powołania dowodów nie można rozumieć jako uprawnienia do ich dozowania stosownie do subiektywnego przekonania strony, czy dla wykazania podnoszonych przez nią faktów wystarczającą okaże się tylko część dowodów, którymi dysponuje. Strona winna wskazać sądowi wszystkie znane jej i dostępne dowody służące wykazaniu okoliczności faktycznych stanowiących podstawę powództwa, narażając się, w wypadku zaniechania tegoż, na pominięcie dowodów przedstawianych później, stosownie do art. 207 § 6, art. 217 § 2 lub art. 381 k.p.c. Uznanie, czy dla udowodnienia określonych faktów wystarczającym będzie przeprowadzenie tylko niektórych dowodów, ustawodawca pozostawił sądowi, który może niektóre dowody pominąć uznając określone fakty za dostatecznie wyjaśnione zgodnie ze

stanowiskiem strony wnioskującej o przeprowadzenie dowodów (art. 217 § 3 k.p.c.). Stanowisko przeciwne czyniłoby możliwość pominięcia dowodów wynikająca z art. 207 § 6, art. 217 § 1 i art. 381 k.p.c. iluzoryczną.

Powód trafnie zauważa błąd w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku dotyczący błędnego odczytania twierdzeń pozwu co do wyegzekwowania wierzytelności. Istotnie w pozwie zawarte jest stwierdzenie, że postępowanie egzekucyjne nie doprowadziło do wyegzekwowania wierzytelności, podczas gdy w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku sąd I instancji relacjonując stanowisko powoda przypisał mu stwierdzenie, że w wyniku postępowania egzekucyjnego wyegzekwowano należność objętą bankowym tytułem egzekucyjnym i, jakkolwiek co do tej okoliczności nie powadzi postępowania dowodowego, to z tego stwierdzenia wywodzi jeden z argumentów prowadzących do oddalenia powództwa.

Zasadnym jest zarzut apelacji dotyczący błędnej oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego w odniesieniu do identyfikacji wierzytelności objętej cesją i przyjęcia, że nie wykazano, iż jest ona tożsama z wierzytelnością objętą umową kredytową zawartą przez pozwanego z (...) S.A., której wierzycielem następnie stał się (...) Bank (...) S.A. (w apelacji oczywiście błędnie wskazano, że chodzi o wierzytelność wynikającą z umowy zawartej z (...) Bankiem (...) S.A.). W pozwie istotnie wskazano (...) jako numer umowy kredytowej zawartej przez (...) S.A. z K. D. dnia 13 kwietnia 2010 r. i taki sam numer wymieniony był w wyciągu z ksiąg rachunkowych Funduszu Sekurytyzacyjnego (k. 25-26), zawiadomieniu o cesji (k. 28), podczas gdy z umowy kredytu restrukturyzacyjnego z dnia 13 kwietnia 2010 r. (k. 29-30), zaświadczenia wystawionego przez (...) S.A. (k. 31) i bankowego tytułu egzekucyjnego (k. 32) wynika, że umowa zawarta przez (...) S.A. z K. D. nosiła numer (...). Niemniej jednak skarżący zasadnie zarzuca, że dane dotyczące tej umowy wskazują na tożsamość wierzytelności nią objętej i wierzytelności nabytej przez pozwanego. W szczególności identyczne są wszystkie dane dotyczące osoby pozwanego (imię i nazwisko, adres, PESEL), jak też data umowy. Pozwany na rozprawie w dniu 4 grudnia 2015 roku przyznaje sam fakt istnienia wierzytelności wobec banku i wskazuje na fakt jej egzekwowania przez komornika, jakkolwiek nie potrafi nawet wskazać, jaki bank jest jego wierzycielem. Niemniej jednak pozwany nie twierdzi, że zawierał jakiegokolwiek inne umowy kredytowe, które mogłyby stanowić obecnie przedmiot egzekwowanego długu, uprawnionym było przyjęcie, że wskazana wyżej zbieżność danych dostatecznie pozwala zidentyfikować wierzytelność wynikającą z opisanej wyżej umowy z wierzytelnością przelaną ostatecznie na rzecz powoda.

Sam fakt zidentyfikowania wierzytelności dochodzonej w niniejszym procesie, jako tej samej, która objęta była umową kredytową zawartą przez pozwanego z (...) S.A. w dniu 13 kwietnia 2010 r., nie przesądza wykazania jej wysokości. Ciężar dowodu w tym zakresie, stosownie do art. 6 k.c., spoczywał na powodzie. Wysokości tej wierzytelności nie można uznać za przyznaną przez pozwanego. Pozwany wprawdzie nie zaprzeczył, że jego dług wynosi kwotę dochodzoną pozwem, jednak nie był w stanie oświadczyć się co do jej wysokości, wykazując całkowity brak orientacji w tym przedmiocie. Wskazywał jedynie, że jego dług jest egzekwowany przez komornika, dokonywane są potrącenia z wynagrodzenia za pracę, których wysokość wynika ze złożonych przez niego wykazów potrąceń oraz wspominał o dwóch kwotach po 10.500 zł od Urzędu Skarbowego. W takiej sytuacji nie można przyjąć, że pozwany nie wypowiedział się co do twierdzeń powoda odnośnie wysokości niespłaconego przez niego długu. Pozwany niewątpliwie w tym przedmiocie się wypowiedział, a z wypowiedzi tej wynika jego nieświadomość dotycząca tego faktu i nieumiejętność skonkretyzowania kwoty. Nie jest to sytuacja, o jakiej mowa w art. 230 k.p.c. i brak było podstaw, aby uznać wysokość długu za przyznaną. Dla wykazania tej wysokości powód przedstawił wyciąg ze swoich ksiąg rachunkowych oraz bankowy tytuł egzekucyjny z dnia 8 marca 2011 roku wystawiony przez (...) S.A. Oceniając moc dowodową tych dokumentów trzeba mieć na uwadze, że zgodnie z art. 194 ust. 2 ustawy z dnia 27 maja 2014 r. o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu w postępowaniu cywilnym nie ma mocy dokumentu urzędowego, a stanowi tylko dokument prywatny. Stosownie zaś do art. 245 k.p.c. dokument prywatny stanowi jedynie dowód, że osoba, która go podpisała, złożyła oświadczenie zawarte w dokumencie. W konsekwencji wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego nie jest dostatecznym dowodem istnienia wierzytelności w wysokości w tym wyciągu wskazanej, a tylko dowodem, że w księgach rachunkowych funduszu taką wysokość wierzytelności wpisano. Inaczej natomiast traktować należy bankowy tytuł egzekucyjny wystawiony przez bank stosownie do uprawnienia, które było przyznane bankom w

nieobowiązującym już przepisie art. 96 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Prawo bankowe. Wprawdzie tytuł taki był wystawiany na podstawie ksiąg banków lub innych dokumentów związanych z dokonywaniem czynności bankowych, które to księgi i dokumenty zgodnie z przepisem art. 95 ust. 1a powołanej ustawy w postępowaniu cywilnym nie mają mocy dokumentów urzędowych, to jednak z chwilą nadania mu przez sąd klauzuli wykonalności stał się tytułem wykonawczym, a zatem dokumentem urzędowym, który stosownie do art. 244 § 1 k.p.c. stanowi dowód tego, co zostało w nim urzędowo zaświadczone. Zgodnie zatem z tym przepisem uznać trzeba za udowodnione, że w dacie wystawienia tytułu dług pozwanego w stosunku do banku wynosił kwotę tam wskazaną, czyli łącznie 53.805,69 zł.

Pozwany przed sądem I instancji oświadczył, że prowadzona jest przeciwko niemu egzekucja i złożył wykazy potrąceń z wynagrodzenia dokonywanych w okresie od 2011 roku do 30 listopada 2015 roku na łączną kwotę 26.826,50 zł. W konsekwencji sąd przyjmuje, że taka kwota została od pozwanego wyegzekwowana z tytułu długu objętego ww. tytułem wykonawczym. Jakkolwiek pozwany wspominał też o wyegzekwowaniu od niego dwukrotnie kwoty po 10.500 zł, to nie poparł tego żadnym dokumentem ani dostatecznie nie skonkretyzował tej informacji. W konsekwencji uznać należało, że pozwany z tytułu długu objętego ww. tytułem wykonawczym jest dłużny co najmniej kwotę 26.979,19 zł, stanowiącą różnicę pomiędzy kwotą 53.805,69 zł wymienioną w bankowym tytule egzekucyjnym, a wyegzekwowaną kwotą 26.826,50 zł.

Powód nie wykazał istnienia długu pozwanego ponad wyżej wymienioną kwotę. Okoliczność, że należność główna pozwanego wynosiła w chwili wpływu pozwu kwotę 46.438,61 zł a odsetki za opóźnienie kwotę 29.765,57 zł stanowi jedynie twierdzenie powoda, a za udowodnione można przyjąć, że takie właśnie kwoty są wpisane w księgach rachunkowych powoda. Wykazanie, że są one rzeczywiście powodowi należne, wymaga co najmniej przedstawienia sposobu wyliczenia tych kwot, a zatem przedstawienia wyliczenia, poczynwszy od daty wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego, kwot wyegzekwowanych od pozwanego na poczet długu tym tytułem objętego, sposobu zaliczenia tych kwot oraz sposobu wyliczenia odsetek poprzez wskazanie w jakiej stopie, za jaki okres i od jakich kwot były one liczone. Ogólnikowe stwierdzenia zawarte w pozwie wymogu takiego nie spełniają, a przez to uniemożliwiają sądowi jakąkolwiek kontrolę prawidłowości wyliczenia kwoty wskazanej w pozwie.

Z powyższych przyczyn uznać należało za udowodnione, że powód w stosunku do pozwanego jest dłużnikiem co do kwoty 26.797,19 zł, zaś za nieudowodnione, że jego dług jest wyższy. Zatem, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. sąd II instancji zmienił zaskarżony wyrok zasądzając wskazaną kwotę z ustawowymi odsetkami od dnia wskazanego w pozwie (ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku, zgodnie z art. 481 § 2 k.c.), zaś na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację w pozostałej części. Jednocześnie, wobec częściowego uwzględnienia powództwa, sąd II instancji zmienił orzeczenie o kosztach procesu, znosząc je między stronami zgodnie z art. 100 k.p.c.

Wobec częściowego uwzględnienia apelacji na podstawie art. 100 k.p.c. koszty postępowania apelacyjnego między stronami zniesiono.

SSA Teresa Rak SSA Andrzej Struzik SSA Grzegorz Krężolek